

Отново заедно – в Микулчице

С „Върви, народе възродени“ и хор „Гласове от България“

На 21 май се състоя тазгодишният събор на българите пред паметника на Св. св. Кирил и Методий на територията на славянското укрепление в Микулчице. Поклонението пред паметта и делото на Славянските просветители традиционно се организира от БКПО – вече – Асоциация на българските сдружения в Чехия, и тази година бе посветено на 1335-годишнината от създаването на българската държава и 165 години от първото честване на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. Присъстваха около 500 българи, живеещи в Чехия и Словакия, а чудесното пролетно слънце и ясното небе над Южна Моравия допринесоха за и без това чудесното настроение на всички присъстващи.

Още преди 11 часа започнаха да пристигат автобусите и автомобилите, пълни с наши сънародници. Аз самата присъствам на тези събори от 2006 г. – чак сега си давам сметка, че настоящата година ми е била юбилейна – и всеки път с огромно вълнение наблюдавам пристигащите автобуси, сега те бяха 6 на брой. Бавно се отправихме към поляната, на която е паметникът. С нас бяха и чешките ни приятели, представители на чешки държавни институции, както и г-жа Наталия Калайджиева – официален представител на българското малцинство в Комисията за националните малцинства към Пражката община.

Тържественото преклонение пред делото на Светите братя започна с българския и чешкия химн.

Водещ на програмата традиционно бе д-р Белков, председател на Бърненското културно-просветно сдружение. Стойностно бе словото на председателя на АБС, г-н Кирил Беровски: „Скъпи сънародници, скъпи български деца, дошли да усетите гордостта на родителите си, че са българи, уважаеми гости на този светъл, народен празник! С „Върви, народе, възродени, към светли бъднини върви!“ искам да Ви поздравя от името на ръководството на Асоциацията на българските сдружения в ЧР и лично от мое име, като Ви благодаря за уважението, което отдавате на епохалното просветителско дело, в името на славяните и на българския народ, извършено от двамата братя Св. св. Кирил и Методий.

В тяхна чест всяка година българската общност в Чехия, Словакия, Австрия и други европейски дър-

жави, участва в празничната Света литургия и във възпоменателните тържества, които се извършват на мястото на предполагаемия гроб и архиепископска базилика на Св. Методий. Спрели сме дъх за преклонение пред паметника и мемориалния комплекс, в чест на Светите братя и на просветителското дело на Св. Методий като архиепископ на западните славяни.

Радващ е фактът, че през последните няколко години в поклонението участват все повече българи и многобройни групи наши сънародници от други европейски страни (...)

Чухме приветствия и от г-жа Копилова, секретар на Съвета на националните малцинства в Южноморавската област, от г-н Водседачек, зам.-областен управител на Устецка област, както и от г-н Влашиц, кмет на Микулчице, който сърдечно при-

Официална церемония по поднасянето на цветя:
Кирил Беровски, Деница Секулчица, д-р Атанас Белков

„Тракийски танц“ на младите танцьори от Прага

Ансамбъл „Пирин“, гр. Бърно

Танцьорите от Прага и Бърно

ветства всички с „добре дошли“. В словото си кметът подчерта, че през последните години тук се извършват сериозни строителни работи и модернизация, но основното – нашите славянски корени и историческата стойност на това място – остават непроменени.

Веднага след официалните слова напълно естествено прозвуча вечният химн „Върви, народе, възродени...“, изпълнен от хор „Гласове от България“ с диригент Радосвета Костова. Окичихме паметника с цветя и културната програма продължи под благосклонните погледи на Кирил и Методий. Вероятно не само аз усещам магията на това място, помнещо стъпките им и тъй като духовното е вечно и нетленно, съм сигурна, че българската реч, българските песни и развяващите се български знамена, напълно осмислят делото на Славянските просветители, а и усилията на организаторите. Концертът на хор „Гласове от България“ безспорно му спечели нови почитатели. Грижливо подбраната от диригента Радосвета Костова програма включваше: „Отче наш“, по музика на Николай Кедров – баща, „Благослови, душе моя, Господи“ на композитора Добри Христов, родопската „Вечерай, Радо“, „Малка мома двори мете“ – обработка на Филип Кутев, „Бре Иване, либе“, по обработка на Атанас Наумов, „Хайдушка“, Красимир Кюркчийски и „Dona nobis“, дело на анонимен автор от XVIII в. Много бодрост и настроение внесоха изпълненията на танцова трупа, състояща се от български деца, живеещи в Прага с ръководител Радосвета Костова. Те се представиха с „Тракийски танц“, попил в себе си най-разнообразни ритми, темпо и елементи, почерпени от бита, нравите и трудовите навици на тракиеца и „Финален танц“ – подходящо название за еманация на възприятията ни, за ритъм, звук, пулс и енергия. В него бяха съчетани вихрено темпо, различни елементи от цялостната палитра на българските танци и пресъздаващи бита и трудовите навици на българина, действия. С професионалните си изпълнения ни зарадва и ансамбъл „Пирин“ от Бърно с ръководител Георги Георгиев. Тази година общото хоро на българите, на поляната пред паметника на Солунските братя, като че ли нямаше край.

И тъй като се намирахме в древно славянско укрепление, чешките ни домакини предложиха възстановка на славянско селище, вкл. средновековни сражения с типичните оръжия, облекла и традиции.

Всъщност усилията на АБС в ЧР да събира българите пред паметника на Светите братя, да поддържа традицията на тези срещи, поемайки изцяло всички финансови разходи, най-добре се оценява от чешките институции. В разговор с г-н Синек, директор на Музея в Микулчице, той изтъкна изключителната заслуга на българите

за популяризирането на това място, за осмисляне на неговата историческа стойност, както и стремежът му да се опита да внуши подобна почит и у своите сънародници, които все още недооценяват изключителността на това, което притежават. С подобни ласкави слова се изрази и г-н Водседачек: „За трети път присъствам на Събора в Микулчице и, естествено, когато българското малцинство в Устецка област сподели, че организира подобна инициатива, веднага помогнахме, с каквото можем – осигурихме транспорт, защото българите го заслужават. В нашия край те работят активно не само в рамките на малцинството, а и за цялата общественост. Аз самият идвам с удоволствие – културната про-

Българите – заедно в Микулчице

Възстановка на славянско селище: средновековни сражения

грама винаги е богата, а Вашите сънародници – сърдечни“. За съжаление, проф. Рихлик, който беше сред поканените официални гости, се извини, че не може да присъства поради друг ангажимент, но ми написа: „Аз съм убеден, че българските срещи пред паметника в Микулчице подпомагат укрепването на българския дух и българското национално самосъзнание“.

Докато чаках официалните гости, за да си поговоря с тях, наоколо се чуваха радостни смехове, весело тичаха и играеха дечица – очевидно и тази година срещата на българите в Микулчице бе изпълнила предназначението си – да бъдем заедно и задружни – в името на българските си корени и за да прегъде българското! ♦

Официална церемония на Олшанските гробища. Цветя от БКПК, гр. Прага.

И през 2016

членове на Българския културно-просветен клуб в гр. Прага, единствени сред българските сдружения в чешката столица, взеха участие в официално организираното от чешките власти поклонение на Олшанските гробища. Този акт на почит и уважение към паметта на падналите по време на Втората световна война и Пражкото въстание всяка година привлича военни ветерани, представители на чешките държавни институции и на чуждестранните посолства; десетки граждани.

На 7 май наши сънародници от БКПК, гр. Прага положиха цветя пред всички български паметници на гробището в Олшани и взеха участие в официалната церемония. ♦

За присъстващите на филмовите вечери: „Това е България“

Работи проектът „Филмови вечери“, 2016

Тази инициатива на сдружение „Български-културно-просветен клуб“, гр. Прага отново се реализира благодарение на дотация от Пражката община. До момента в библиотеката на Българския дом се състояха две вечери.

Първата бе на 6 май и даде шанс на почитателите на документалното изкуство, които имаха възможност да видят филма „Молитвата на Борис Христов“ и така да се докоснат до личността на световноизвестния български оперен певец. Лентата е дело на д-р Магдалена Шопова – сценарист и режисьор и на Александър Шопов – оператор. Филмът е посветен на посланието на църковно-славянските песнопения, записани от великия Борис Христов в храм-паметника „Св. Александър Невски“.

На втората вечер водещият на събитието, г-жа Радосвета Костова, бе заложила на невероятната магия на родния фолклор и визитката на ансамбъл „Българе“. Може би се досетихте? – става дума за филма-спектакъл „Това е България“. Лентата представя по интригуващ начин богатството и красотата на музиката, песните и танците от седемте фолклорни области на България. Зрителите бяха емоционално завладени от историята, културата, традициите и несломимия дух на българския народ, както и от красотата на българската природа. Филм-спектакъл на Христо Димитров, в който през погледа на пътешественика, преминаващ през нашите земи, се представя България и нейният талантлив, отруден, горд и извисен във вековна изстрададост, народ. Водещата роля на разказвача в „Това е България!“ се изпълнява от незабравимия Георги Черкелов, който успява да нарисова бита, душевността и българската енигма. ♦